

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13,34)

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

web: poienita.iasi.mmb.ro | mail: parohia.poenita@yahoo.ro

www.facebook.com/parohiapoenita

„Bucurați-vă, părinții creștinilor!”

Sfinții Mari Împărați și Întocmai cu Apostolii Constantin și Elena

Hristos a înviat!

Extras din predica Pr. Vasile GORDON | Sursa: doxologia.ro

Cel ce chipul Crucii strălucind pe cer mai mult decât soarele l-ai văzut și biruința semnului Domnului bine ți-a descoperit, cu care întrarmându-te pe toți vrăjmașii i-ai biruit, acum și nouă celor ce plecăm genunchii înaintea icoanei tale, Sfinte Împărate Constantin, dă-ne, împreună cu buna ta maică, Elena împărăteasa, ajutor celor ce cântăm vouă: **Bucurați-vă, părinți ai creștinilor!**”.

Cuvintele pe care le-ați auzit alcătuiesc primul condac din Acatistul Sfinților Împărați pe care noi îi cinștim astăzi, alături de întreaga creștinătate dreptmăritoare. Întrucât vă este cunoscută, în general, viața și exemplara lor osteneală, ne-am gândit să evocăm doar câteva dintre cele mai semnificative fapte, mergând pe firul Acatistului, pe care, dacă nu l-ați citit până acum, vă îndemnăm să-l citiți, atât ca zăbavă de rugăciune, cât și ca semn de cinstire și prețuire pentru sfinții pomeniți.

Căci Acatistul, minunată împletire de cântări și rostiri liturgice, rânduite în condace și icoase, exprimă într-o formă poetică, plină de evlavioasă simțire, faptele pentru care Biserica le-a rânduit zi specială de pomenire, în fiecare an.

Alegem, așadar, câteva fragmente, pe care le vom explica pe scurt, mai ales din punct de vedere istoric, utilizând cu precădere scrierea episcopului Eusebiu de Cezareea, viețuitor și el în secolul al IV-lea, „Viața lui Constantin cel Mare” (P.S.B., vol. 14, trad. R. Alexandrescu, București, 1991, p. 63-188):

Bucură-te, al creștinilor numit de noi tată...

Dumneavoastră știți că până la anul 313, când împăratul Constantin a dat un edict de libertate, creștinii au fost crunt persecutați de împărații păgâni, fiind nevoiți de multe ori să se ascundă sub pământ, în catacombe, pentru a se putea ruga. Uneori erau descoperiți și acolo, iar persecutorii, în neomenia lor, astupau gurile de intrare cu nisip, creștinii murind asfixiați. Alteori erau arși de viu prin incendierea bisericuțelor în care participau la Sfânta Liturghie. De aceea, pe bună drep-

tate, când au primit libertate, când li s-a dat voie să-și construiască Biserici, cu ajutor chiar de la împăratul Constantin, creștinii au văzut în el un TATĂ, așa cum frumos glăsuiește Acatistul.

Bucură-te că pe Maxențiu, prin puterea cinstitei cruci l-ai biruit...

Cine nu cunoaște lucrarea lui Dumnezeu prin care împăratul Constantin a biruit pe Maxențiu?

Neputând suferi barbariile acestui nemernic, Constantin s-a rugat Domnului să-l ajute a-l birui. Mai departe îl lăsăm pe Eusebiu de Cezareea să vorbească: „Și cum ședea împăratul înălțând stăruitoare rugăciune, i s-a arătat un semn cu totul fără seamăn de la Dumnezeu; cărui semn - dacă l-am fi aflat din gura altcuiva - poate că nu ne-ar fi tocmai ușor să-i dăm crezare; dar de vreme ce însuși împăratul ne-a dăstănit nouă, cu puterea jurământului, cine, mă întreb, s-ar mai îndoi?...Deci cam pe la ceasurile amiezii, când ziua începuse să scadă, văzuse cu ochii săi chiar pe cer, străjuind deasupra soarelui,

semnul mărturisitor de biruință al unei cruci întocmite din lumină și o dată cu ea, putuse desluși cuvintele: „En tu to nika” („Întru acesta vei învinge”)...

Bucură-te, că singur Domnul Iisus în vis ție s-a arătat...

Cuvinte pentru care același Eusebiu are următoarea explicație: „Această arătare (de pe cer) îl descumpănise, neputându-i el pricepe tâlcul. Or, tot cugetând la ea și adâncindu-se el în gânduri, dormind el, i s-a arătat Hristosul lui Dumnezeu cu semnul văzut mai înainte pe cer...”.

Urmarea se cunoaște: împăratul a poruncit să fie cusut semnul sfintei cruci pe steaguri și pe hainele ostașilor, biruindu-l pe Maxențiu și intrând triumfal în Roma unde, zice Eusebiu „a înălțat chiar în inima orașului un monument triumfal...”Iar în mâna propriei statui a poruncit să se așeze o lance lungă în chipul crucii, iar pe soclu să se sape următoarea inscripție, cu litere latine: „Prin acest semn mântuitor - adevărata dovadă a bărbăției - am izbăvit eu orașul vostru de sub jugul tiranului, redându-vă libertatea.

Bucură-te, că soborul cel dintâi al celor 318 sfinți părinți cu porunca ta în Niceea s-au adunat...

Cuvinte care amintesc de Sinodul I ecumenic, din anul 325, la care a fost condamnat Arie ereticul, iar Iisus Hristos a fost mărturisit ca Dumnezeu adevărat și om adevărat, alcătuindu-se prima parte a Crezului, așa cum îl rostim și noi, la fiecare Sfânta Liturghie.

Acatistul conține cântări și laude și pentru sfânta sa maică, evlavioasa Elena, cea care a avut o mare înrăurire asupra fiului ei, dar și asupra multor păgâni care, căutând la exemplul ei minunat, au îmbrățișat creștinismul

Bucură-te că-n Ierusalim optsprezece Biserici ai zidit...

Vers care amintește de călătoria împărătesei la locurile sfinte, de faptul că a făcut săpături pe Golgota descoperind, în anul 327, Sfânta Cruce pe care a fost răstignit Domnul, că pe acel loc a zidit o frumoasă Biserică, alături de alte 17 în Țara sfântă. [...]

Fustă vs. pantaloni la Biserică

Nicolae PINTILIE | Sursa: doxologia.ro

Era luna octombrie. Era noapte și bătea vântul. Cu sufletele în palme și rugăciunea pe buze, tineri și bătrâni, bărbați și femei, aduceau prinos de cinstire Cuvioasei mult iubite. Stare de Liturghie... mai încolo se auzeau tineri cântând cântări duhovnicești. O altă tânără citea un acatist la lumina telefonului... Era o liniște și o bucurie cerească pe pă-mânt, în miez de noapte. Mai avem un pic și ne întâlnim cu Sfânta Parascheva, a meritat așteptarea, „nu regret nicio clipă”, spunea Paula, o tânără de 17 ani, înfocșolită până la ochi!

La doar câțiva metri de a se ajunge la rădă, o doamnă a rupt tăcerea Liturghiei tainice. Cât o ținea gura, blestema și afurisea toate femeile și tinerele îmbrăcate în pantaloni: „Urâciune înaintea Domnului să mergi la Cuvioasa în pantaloni! Mai bine nu mai stătești la rând. Cel mai mare păcat ca femeia să poarte pantaloni la biserică! Rugăciunea voastră nu este primită și devine păcat înaintea Domnului!”... Vocalitatea doamnei a descumpănit pe multe dintre tinerele care au înfruntat noaptea și frigul, de dragostea Sfintei Parascheva. Acum nici nu mai știu dacă să rămână sau să iasă din rând!

Aceasta a fost o situație care deschide o disputată temă: femeia poate merge doar în fustă la biserică? Pantaloni sunt, oare, „urâciune și păcat”? În cele ce urmează, vom încerca un răspuns echilibrat, dincolo de disputele tradiționaliste și de cele înnoitoare care se manifestă astăzi în viața creștinilor ortodocși. Un punct de vedere al unui soț, al unui tată de fată și al unui fiu de mamă creștină.

Statutul și demnitatea femeii creștine contemporane s-au modificat foarte mult în ultima jumătate de secol. Astăzi, contextul social a făcut ca femeia să treacă dincolo de responsabilitățile casei și ale educației creștine. Soție, mamă, angajată cu normă întreagă, cot la cot cu bărbatul în câmpul muncii, ajunge acasă și le ia pe toate de la capăt: „Sunt manager de familie, ceas deșteptător, bucătăreasă, profesor și educator la un loc, infirmieră, spălătoreasă și călcătoreasă, bodyguard, secretară, psiholog, bancomat și sunt de gardă 24 din 24 de ore, 365 de zile pe an!”. Așa se poate prezenta aproape orice femeie.

În acest context, în anumite momente, ea își cată liniștea în Dumnezeu. Vine să se odihnească duhovnicește la dumnezeiasca Liturghie. Și vine cum poate, dar vine cu toată inima, deși acasă o așteaptă treburile cotidiene. Poate nu a mai avut timp să-și mai calce o fustă sau, pur și simplu, s-a rupt de la serviciu și a pășit în Biserică, în pantaloni. Iar noi deschidem porțile iadului pentru că ea, cu atâtea pe cap, a „îndrăznit” să fie „urâciune Domnului”. Problema care se ridică implică relația noastră personală cu Dumnezeu. Pă-

nă la urmă, cum venim îmbrăcați la biserică? Ce este mai important: ținuta exterioară sau candela sufletului?

Cum ne îmbrăcăm la Biserică?

Dintru început, trebuie să spunem că ne pregătim pentru a veni la Biserică. Fizic, dar mai ales sufletește, pentru că urmează să ne întâlnim cu Însuși Creatorul nostru, Dumnezeu. Dacă este să discutăm despre partea fizică, majoritatea recomandărilor au o singură limită: „Prin îmbrăcămintea ta să nu deranjezi pe aproapele care, ca și tine, caută pe Dumnezeu și nu fashion style-ul tău”, ne spune un teolog contemporan.

Fiecare se îmbracă după cum îi este sufletul și cum simte, pentru că la Biserică nu avem uniforme. Ar fi greșit ca unui creștin care nu are nici după ce bea apă, să-i pretindem să vină în costum la Liturghie. Nici exagerările luxului nu sunt o soluție. Simplu și curat, așa ar fi ideal! Dar, dacă nu se poate, trebuie să avem conștiința că Dumnezeu privește la sufletul nostru. În biserică trebuie să ne aducem aminte de faptul că suntem egali înaintea lui Dumnezeu și că la El diferența nu o face haina trupului, ci aceea a sufletului. În biserică, naturațea trebuie să fie liantul care unește și desăvârșește. Strălucirea hainelor, a cremelor, a rujului nu își găsește spațiul, nu se integrează în peisaj. Decența este cuvântul cel mai potrivit. Aceasta ne recomandă și Sfântul Apostol Pavel: „Bărbații să se roage în tot locul, ridicând mâini sfinte, fără de mânie și fără de șovăire. Asemenea și femeile, în îmbrăcămintea cuviincioasă, făcându-și lor podoaba din sfială și din cuminenție, nu din păr împlesit cu aur, sau din mărgăritare, sau din veșminte de mult preț, ci din fapte bune, precum se cuvine unor femei temătoare de Dumnezeu” (I Timotei, 2, 8-10). **Decență, deci și bun-simț, singurul criteriu fiind să nu deranjezi pe aproapele.** Nimic despre pantaloni sau fustă în legătură cu ținuta femeilor. Totuși, de unde a apărut obligativitatea fustei la participarea la biserică?

Majoritatea argumentărilor aduc în discuție un text vechi testamentar și un canon din secolul al IV-lea: Deuteronom 22, 5 - „Femeia să nu poarte îmbrăcămintea bărbătească și bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeiești. Căci, oricine face lucrurile acestea este o urâciune înaintea Domnului, Dumnezeu”; Canonul 13 Gangra - „Dacă vreo femeie, din asceză părută, și-ar schimba îmbrăcămintea și în locul hainei femeiești obișnuite, ar lua îmbrăcămintea bărbătească, să fie anatema”. Sunt două mărturii importante pentru noi. Prima face referire la portul femeilor în Vechiul Testament când, cu argumente arheologice, se afirmă faptul că îmbrăcămintea bărbaților nu se deosebea de cea a femeii. „Kippah” era o robă purtată de ambele sexe. Bărbații purtau în plus „Tallit” - un șal special, cu noduri sau ciucuri, nimic altceva decât o

eșarfă pentru rugăciune. Pantaloni aveau doar preoții și leviiți în perioada slujirii la Cortul Sfânt și, mai apoi, la Templu. „Urâciune înaintea Domnului” era purtarea acelor pantaloni sacri ai slujitorilor, iar nu niște haine cotidiene! Canonul de la Gangra are și el o altă trimitere. În secolul al IV-lea exista practica unor femei care, din prea multă râvnă monahală, se îmbrăcau bărbătește și se integrău în comunitățile monahale bărbătești, motivând că sunt fameni și nu le crește barbă. Ca să elimine aceste neajunsuri, care tulburau de multe ori mănăstirile Egiptului și ale Siriei, canonul interzicea îmbrăcarea în haine bărbătești și recomanda ca acele femei să meargă în comunitățile de fecioare.

Însă, dincolo de argumentele istorice, purtarea fustei la biserică a devenit o practică respectată, un obicei. Să ne gândim la cât de frumos este costumul popular românesc! Câtă decență și cât bun gust găsim în portul bunicilor noastre! Catrința, apoi fusta și rochia au fost asociate în conștiința creștină cu eleganța, dar și cu decența necesară participării la dumnezeiasca Liturghie. Femeii îi stă bine în fustă și mai bine îi stă în fustă - la biserică!

Dar, ce te faci atunci când sufletul te înghesuie să vorbești cu Dumnezeu, în ceas de Liturghie și nu ești îmbrăcată corespunzător? Amâni sau pur și simplu lași lacrimile să curgă în fața dumnezeiescului Altar, în pantaloni fiind? După o viață de păcat, tocmai atunci când Dumnezeu te cheamă, simți că îți tremură sufletul în tine, dar nu poți intra în biserică pentru că nu ești în fustă. Ce alegere faci?

Alfabetul Bisericii

Oare este mai importantă fusta, decât un suflet care tânjește după Dumnezeu? Poate o dată în viață o femeie trăiește acel sentiment al nevoii de Dumnezeu. Noi ce facem? O alungăm pentru că este în pantaloni - „urâciune Domnului”? Oare nu este „bucurie Domnului”?

Bucuria întâlnirii cu Dumnezeu nu ține de niciun element pământesc. Sunteți tu și El. Nimic nu ar trebui să conteze în momentul în care El îți picură în inimă bucurie. Oricum ai fi îmbrăcată, cu fustă sau în pantaloni, cu batic sau fără, să ai conștiința că Dumnezeu nu Se uită la așa ceva. Pe El nu-L impresionează baticul sau fusta, ci un singur lucru vrea de la tine: să înțelegi că menirea ta este să fii femeie și mamă creștină, să transformi lacrima în zâmbet, să mângâi și să aduci bucurie, așa cum doar tu o poți face.

Acest îndemn îl găsim la mulți dintre duhovnicii noștri: în Biserică, totul este alfabet. Astăzi l-am învățat pe „A”, iar mâine ne pregătim să îl deprindem pe „B”. Rezumând, tânără sau femeie creștină, intră astăzi în Biserică, așa cum poți, numai intră! Găseșteți pacea în liniștea rugăciunii și a Liturghiei și, poate, din rânduiala lui Dumnezeu, mâine sau poate poimăine vei descoperi și cuviința fustei! Numai intră în Biserică!